

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 3 marca 2020 r.¹ przekazujące tekst oświadczenia, złożonego przez Pana Senatora Jana Marię Jackowskiego podczas 5. posiedzenia Senatu RP w dniu 27 lutego 2020 r., dotyczącego przebiegu postępowania administracyjnego, uprzejmie informuję, co następuje.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Kwestie dotyczące rekompensat za mienie zabużańskie reguluje ustawa z dnia 8 lipca 2005 r. *o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej*² (zwana dalej: ustawą). W myśl art. 1 ustawy prawo do rekompensaty przysługuje osobom, które pozostawiły nieruchomości położone poza obecnymi granicami RP w wyniku wypędzenia lub opuszczenia byłego terytorium RP, w związku z wojną rozpoczętą w 1939 r.³

Kwestie zarówno związane z udowodnieniem przez Strony pozostawienia mienia na byłym terytorium RP, a także dotyczące spełnienia powyższych przesłanek były wielokrotnie przedmiotem rozstrzygnięć wydawanych przez sądy administracyjne, zaś orzecznictwo w tym zakresie nie jest jednoznaczne.

Osoba, o której mowa w wystąpieniu, nie przedstawiła podstawowych dokumentów potwierdzających pozostawienie nieruchomości na byłym terytorium RP, a także nie zostały wypełnione przez właściciela nieruchomości przesłanki wynikające z art. 2 ustawy. Zaś sami pełnomocnicy Strony, składając na rozprawach nowe dokumenty, które to następnie Sąd zalecał ocenić organom I i II instancji przy ponownym rozpoznawaniu sprawy, przyczyniali się do dwukrotnego uchylania decyzji organów przez Wojewódzki Sąd Administracyjny (WSA) w Warszawie. Zgodnie z obowiązującymi przepisami⁴, do wniosku⁵, należy dołączyć dowody, które świadczą o pozostawieniu nieruchomości poza obecnymi granicami RP z przyczyn, o których mowa w art. 1 ustawy oraz o rodzaju i powierzchni tych nieruchomości. Strona w trakcie toczącego się postępowania administracyjnego nie wywiązywała się z ustawowego obowiązku, natomiast składała nowe dowody na rozprawie.⁶

¹ Sygn. BPS/043-05-131/20.

² Dz.U. z 2017 r. poz. 2097.

³ dokonanego m.in. na podstawie: *układu z dnia 9 września 1944 r. pomiędzy Polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego a Rządem Białoruskiej Socjalistycznej Republiki Rad dotyczącego ewakuacji obywateli polskich z terytorium B.S.R.R. i ludności Białoruskiej z terytorium Polski; układu z dnia 9 września 1944 r. pomiędzy Polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego a Rządem Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Rad dotyczącego ewakuacji obywateli polskich z terytorium U.S.R.R. i ludności ukraińskiej z terytorium Polski; układu z dnia 22 września 1944 r. pomiędzy Polskim Komitetem Wyzwolenia Narodowego a Rządem Litewskiej Socjalistycznej Republiki Rad dotyczącego ewakuacji obywateli polskich z terytorium Litewskiej S.R.R. i ludności litewskiej z terytorium Polski; umowy z dnia 6 lipca 1945 r. między Tymczasowym Rządem Jedności Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o prawie zmiany obywatelstwa radzieckiego osób narodowości polskiej i żydowskiej, mieszkających w ZSRR, i o ich ewakuacji do Polski, i o prawie zmiany obywatelstwa polskiego osób narodowości rosyjskiej, ukraińskiej, białoruskiej, rusińskiej i litewskiej, mieszkających na terytorium Polski, i o ich ewakuacji do ZSRR.*

⁴ Art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy.

⁵ o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy.

⁶ Patrz wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 lipca 2019 r., sygn. I GSK 1275/18: *Uzupełniające postępowanie dowodowe w postępowaniu przed sądem administracyjnym ma charakter wyjątku, a jego przeprowadzenie pozostawiono uznaniu sądu. Podkreślenia wymaga, że celem wprowadzenia regulacji z art. 106 § 3 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi nie było umożliwienie*

W przypadku sprawy z wniosku osoby, o której mowa w oświadczeniu Pana Senatora, uzupełniające postępowanie dowodowe w postępowaniu przed sądem administracyjnym utraciło charakter wyjątkowy, a przekształciło się w stały zwyczaj. Jednakże podkreślenia wymaga, że pomimo trzykrotnego uchylania decyzji organów przez WSA w Warszawie, Sąd ani razu nie przesądził, aby organy – przy ponownym rozpatrywaniu sprawy – potwierdziły na rzecz Strony prawo do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami RP.

Ponadto uprzejmie informuję, że Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji⁷ (Minister SWiA), na podstawie art. 177 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi*, złożył skargę kasacyjną⁸ na wyrok WSA w Warszawie z dnia 13 grudnia 2019 r.⁹ Jednocześnie należy zauważyć, że WSA w Warszawie w żadnym z dotychczas wydanych w sprawie wyroków nie stwierdził, że organy dopuściły się rażących błędów postępowania, polegających m.in. na braku właściwej i wszechstronnej oceny materiału dowodowego.

Z poważaniem
MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH i ADMINISTRACJI
z up. Paweł Szefernaker
Sekretarz Stanu
- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym -

---

ponownego czy też uzupełniającego ustalenia stanu faktycznego w sprawie, lecz pozwolenie na dokonanie przez sąd oceny pod względem zgodności z prawem. Sąd dokonując oceny legalności zaskarżonej decyzji, co przejawia się w badaniu, czy organ administracji ustalił stan faktyczny zgodnie z regułami obowiązującymi w procedurze administracyjnej, a następnie czy dokonał prawidłowej subsumcji ustalonego stanu faktycznego do dyspozycji przepisów prawa materialnego, nie może zasadniczo wykroczać poza materiał dowodowy zgromadzony w sprawie. Sąd orzeka na podstawie akt sprawy, co należy rozumieć jako oparcie rozstrzygnięcia na faktach udokumentowanych w aktach administracyjnych, a więc materiale dowodowym zgromadzonym przez organ w toku postępowania wyjaśniającego.

⁷ w związku z zaskarżaniem przez Strony postępowania decyzji wydanych przez Ministra SWiA i uchylaniem ich przez WSA w Warszawie.

⁸ Dz.U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.

⁹ Sygn. I Sa/WA 1375/19.